

الف. سیاست‌ها و هماهنگی‌ها در زمینه مبارزه با پولشویی^۱ و مبارزه با تأمین مالی تروریسم^۲

توصیه شماره ۱: ارزیابی ریسک‌ها و اتخاذ رویکرد مبتنی بر ریسک^۳

کشورها باید ریسک‌هایی را که در ارتباط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم با آن‌ها مواجه هستند، شناسایی، ارزیابی و بررسی نمایند و اقداماتی مانند تعیین یک مرجع یا سازکار مناسب برای هماهنگ کردن فعالیت‌های مربوط به ارزیابی ریسک انجام دهند و نیز به منظور حصول اطمینان از کاهش موثر ریسک‌های موجود، منابع لازم را به کار گیرند. بر اساس اینگونه ارزیابی‌ها، کشورها باید با بکارگیری رویکرد مبتنی بر ریسک، اطمینان پیدا کنند اقداماتی را که برای جلوگیری از پولشویی و تأمین مالی تروریسم یا کاهش میزان وقوع این جرایم انجام می‌دهند با ریسک‌های شناسایی شده، تناسب داشته باشند. رویکرد مزبور

1. Anti-Money Laundering (AML).
2. Combating Financing Terrorism (CFT).
3. Risk-Based Approach (RBA).

باید مبنای اصلی تخصیص موثر منابع برای نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اجرای تدابیر ریسک‌محور مبتنی بر توصیه‌های گروه ویژه باشد. در مواردی که کشورها ریسک‌های بیش‌تری را شناسایی می‌کنند باید مطمئن شوند که در نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم آن‌ها، به حد کافی این گونه ریسک‌ها مورد توجه قرار گرفته است. کشورها در مواردی که ریسک‌های کمتری را شناسایی می‌کنند، می‌توانند در ارتباط با برخی از توصیه‌های گروه ویژه، اتخاذ تدابیری ساده‌تر را تحت شرایطی خاص مجاز شمرند.

کشورها باید موسسات مالی و نیز مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین^۱ را ملزم کنند ریسک‌های خود در ارتباط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را شناسایی و ارزیابی کرده و برای کاهش آن‌ها، اقدامات موثری انجام دهند.

توصیه شماره ۲: همکاری و هماهنگی ملی

کشورها باید با آگاهی از ریسک‌های شناسایی شده، سیاست‌های ملی خود در زمینه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را تدوین کنند. این سیاست‌ها باید به طور منظم، بازنگری شوند و نیز کشورها باید برای اجرای آن‌ها، مرجعی را تعیین کرده و یا از یک سازکار برای هماهنگی یا سازکار مناسب دیگری در این زمینه برخوردار باشند.

کشورها باید اطمینان یابند که سیاستگذاران، واحد اطلاعات مالی^۲، مراجع اعمال قانون، ناظران و سایر مراجع ذیصلاح مرتبط، در تمامی سطوح سیاستگذاری و عملیاتی، دارای سازکارهای موثر و مناسبی هستند که آن‌ها را قادر می‌سازد در زمینه تدوین و اجرای سیاست‌ها و اقدامات ضد پولشویی، تأمین مالی تروریسم و تأمین مالی اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی، در سطح ملی با یکدیگر همکاری داشته و در صورت نیاز، هماهنگ با یکدیگر عمل کنند.

1. Designated Non-Financial Businesses and Professions(DNFBPs).

2. Financial Intelligence Unit(FIU).

ب. پولشویی و مصادره^۱

توصیه شماره ۳: جرم پولشویی

کشورها باید بر مبنای کنوانسیون‌های وین^۲ و پالمو^۳، پولشویی را جرم‌انگاری کنند. کشورها باید جرم پولشویی را به همه جرایم شدید تسری دهند با این هدف که دامنه وسیع تری از جرایم منشأ^۴ را در برگیرد.

توصیه شماره ۴: مصادره و اقدامات موقت^۵

کشورها باید اقداماتی مانند آن چه که در کنوانسیون‌های «وین»، «پالمو» و «تامین مالی تروریسم»^۶ مقرر شده است — از جمله، اقداماتی در زمینه قانونگذاری — انجام دهند تا به موجب آن، مقامات ذیصلاح آن کشورها بتوانند

1. Confiscation

۲. در این جا، منظور از «کنوانسیون وین»، «کنوانسیون سال ۱۹۸۸ سازمان ملل متحد علیه قاچاق مواد مخدر و داروهای روان گردان»

(United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988 (the Vienna Convention))

است. این کنوانسیون در یازده نوامبر ۱۹۹۰ لازم‌الاجرا شده است و در حال حاضر، ۱۸۶ کشور جهان به این کنوانسیون پیوسته‌اند. جمهوری اسلامی ایران نیز به موجب مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۹/۳ مجلس شورای اسلامی و از تاریخ ۱۶ آذر ۱۳۷۱ (برابر با ۷ دسامبر ۱۹۹۲) با اعمال دو مورد حق شرط (بند ۳ ماده ۶ در مورد استرداد مجرمین و بند های ۳ و ۲ ماده ۳۲ کنوانسیون در مورد مرجع حل و فصل اختلافات)، به این کنوانسیون پیوسته است. ۳. در این جا، منظور از کنوانسیون پالمو «کنوانسیون سال ۲۰۰۰ سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فرا ملی»

(United Nations Convention against Transnational Organized Crime, 2000 (the Palermo Convention))

است. کنوانسیون مزبور در تاریخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۰۳ لازم‌الاجرا شده است و در حال حاضر ۱۶۶ کشور به آن پیوسته‌اند. جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۱۲ دسامبر سال ۲۰۰۰ متن کنوانسیون را امضا کرد، لیکن، تاکنون، آن را تصویب نکرده است. بنابراین، عضو این کنوانسیون به شمار نمی‌آید (مترجمین).

4. Predicate Offences.

5. Provisional Measures.

۶. در این جا، منظور از کنوانسیون «تامین مالی تروریسم»، «کنوانسیون بین‌المللی ۹ دسامبر ۱۹۹۹ سازمان ملل متحد برای سرکوب تامین مالی تروریسم»

(International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted by the General Assembly of the United Nations on 9 December 1999)

است. این کنوانسیون در تاریخ ۱۰ آوریل ۲۰۰۲ لازم‌الاجرا شده است و در حال حاضر، ۱۷۹ کشور عضو آن هستند. جمهوری اسلامی ایران عضو این کنوانسیون نیست (مترجمین).

بدون تضييع حقوق اشخاص ثالث دارای حسن نیت^۱، اموال و درآمد های زیر را مسدود، توقیف و مصادره کنند:

الف. اموال تطهير شده (از طریق پولشویی)؛

ب. عواید حاصل از پولشویی و یا جرایم منشأ و امکاناتی که در ارتکاب این جرایم استفاده می‌شوند و یا قصد چنین استفاده‌ای از آنها وجود دارد؛

پ. اموالی که حاصل تأمین مالی تروریسم، اقدامات تروریستی یا سازمان‌های تروریستی هستند یا در ارتکاب این جرایم مورد استفاده قرار می‌گیرند و یا قصد استفاده یا تخصیص آنها برای انجام چنین جرایمی وجود دارد؛

ت. اموال دارای ارزش معادل^۲.

اقدامات کشورها باید در بر دارنده اختیار انجام امور زیر باشد:

الف. شناسایی، ردیابی و ارزشگذاری اموال مشمول مصادره؛

ب. اقدامات موقت^۳ مانند مسدود کردن^۴ و توقیف^۵ اموال برای جلوگیری

از هر گونه معامله، انتقال و یا واگذاری این گونه اموال؛

پ. برداشتن گام‌هایی برای جلوگیری از فعالیت‌هایی که توانایی کشور

برای مسدود کردن یا توقیف و یا بازپس‌گیری اموال مشمول مصادره را مخدوش

می‌کنند و یا گام‌هایی برای بی‌اثر کردن این گونه فعالیت‌ها؛

ت. انجام هر اقدام مناسب دیگر در زمینه تحقیقات.

کشورها باید تدابیری را اتخاذ کنند که به موجب آن‌ها، مصادره عواید و

یا امکانات پیش‌گفته (در این توصیه)، بدون نیاز به محکومیت کیفری (مصادره

بدون محکومیت^۶) امکان‌پذیر باشد^۷ یا این که متهم ملزم شود منشاء قانونی

1. bona fide third parties.

2. Property of Corresponding Value.

3. Provisional Measures.

4. Freeze

5. Seize

6. Non-Conviction Based Confiscation.

۷. منظور از «مصادره بدون محکومیت» نوعی مصادره اموال است که در خلال رسیدگی قضایی به یک جرم انجام می‌شود اما لزوماً با محکومیت کیفری صاحب اموال همراه نیست (مترجمین، به نقل از General Glossary پیوست متن انگلیسی سند توصیه‌های چهل‌گانه، ص ۱۱۹).

اموال ادعایی مشمول مصادره را اثبات کند؛ البته تا جایی که چنین الزامی با اصول حقوقی داخلی آن‌ها مغایرت نداشته باشد.

پ. تامین مالی تروریسم و تامین مالی برای اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی

توصیه شماره ۵: جرم تامین مالی تروریسم

کشورها باید علاوه بر جرم‌انگاری تامین مالی تروریسم بر مبنای کنوانسیون تامین مالی تروریسم، لازم است تامین مالی سازمان‌های تروریستی و افراد تروریست را حتی در صورت عدم ارتباط آن‌ها با یک اقدام یا مجموعه اقدامات تروریستی خاص، جرم‌انگاری کنند. کشورها باید اطمینان دهند که در قوانین داخلی آن‌ها، این‌گونه جرایم به عنوان جرایم منشأ پولشویی معین شده‌اند.

توصیه شماره ۶: تحریم‌های مالی هدفمند^۱ در ارتباط با تروریسم و تامین مالی تروریسم

در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد در ارتباط با جلوگیری و سرکوب تامین مالی تروریسم، کشورها باید رژیم تحریم‌های مالی هدفمند^۲ را به اجرا گذارند. این قطعنامه‌ها کشورها را ملزم می‌کنند برای اطمینان از این که هیچ‌گونه وجه یا دارایی دیگری، به طور مستقیم یا غیرمستقیم، در اختیار شخص یا نهادی که:

1. Targeted Financial Sanctions.

۲. در حقوق بین الملل، «تحریم‌های هدفمند» (Targeted Sanctions)، به آن دسته از تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد گفته می‌شود که به صورت جامع و فراگیر نبوده و صرفاً، اشخاص معینی (اعم از حقیقی و حقوقی) را هدف قرار می‌دهند و نسبت به آن‌ها اعمال می‌شوند. در سال‌های اخیر، به تحریم‌های فراگیر شورای امنیت که نسبت به کل کشور تحت تحریم، اعمال می‌شدند و آثار و تبعات بسیار نامطلوبی برای مردم عادی داشته‌اند، انتقادات زیادی وارد شده است. از این رو، شورای امنیت با تغییر رویکرد خود در سال‌های اخیر، در قطعنامه‌های تحریمی خود از رویکرد مبتنی بر تحریم‌های هدفمند استفاده می‌کند. برای مطالعه بیشتر، نگاه کنید به: سیدقاسم زمانی و جمشید مظاهری، «تحریم‌های هوشمند شورای امنیت در پرتو قطعنامه ۱۹۲۹: حفظ یا تهدید صلح؟»، مجله حقوقی بین‌المللی، نشریه مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری، سال بیست و هشتم، شماره ۴۴، ۱۳۹۰، صص ۱۱۵-۱۶۱ (مترجمین).

الف. به موجب یا بر اساس اختیارات شورای امنیت سازمان ملل متحد و تحت فصل هفتم منشور ملل متحد از جمله طبق قطعنامه ۱۲۶۷ (سال ۱۹۹۹) و قطعنامه‌های متعاقب آن، یا

ب. براساس قطعنامه ۱۳۷۳ (سال ۲۰۰۱) شورای امنیت توسط آن کشور، معین شده‌اند، قرار نگیرد و یا اشخاص مزبور از آن وجوه یا دارایی‌ها بهره‌مند نشوند، بدون تاخیر وجوه و دارایی‌های آن‌ها را مسدود کنند.

توصیه شماره ۷: تحریم‌های مالی هدفمند در ارتباط با اشاعه سلاح‌های گسترار جمعی^۱

در اجرای قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد در ارتباط با جلوگیری، سرکوب و توقف اشاعه سلاح‌های گسترار جمعی و تأمین مالی آن، کشورها باید تحریم‌های مالی هدفمند را به اجرا گذارند. قطعنامه‌های یاد شده، کشورها را ملزم می‌کنند برای اطمینان از این که هیچ‌گونه وجه یا دارایی دیگری، به طور مستقیم یا غیرمستقیم، در اختیار شخص یا نهادی قرار نگیرد که توسط یا به موجب اختیارات شورای امنیت سازمان ملل متحد - تحت فصل هفتم منشور ملل متحد - معین شده‌اند و یا اشخاص مزبور از آن وجوه یا دارایی‌ها بهره‌مند نشوند، بدون تاخیر، وجوه و دارایی‌های آن‌ها را مسدود کنند.

توصیه شماره ۸: سازمان‌های غیرانتفاعی

کشورها باید قوانین و مقررات مربوط به نهادهایی که ممکن است برای تأمین مالی تروریسم مورد سوء استفاده قرار گیرند را به لحاظ اطمینان از کفایت آن‌ها، مورد بازنگری قرار دهند. سازمان‌های غیرانتفاعی به طور اخص آسیب‌پذیر هستند و کشورها باید اطمینان حاصل کنند که امکان سوء استفاده از این گونه سازمان‌ها به طرق زیر وجود ندارد:

الف. سوء استفاده از آن‌ها توسط سازمان‌های تروریستی که در پوشش مؤسسات قانونی ظاهر می‌شوند؛

1. Proliferation.

ب. بهره‌برداری از مؤسسات قانونی به عنوان مجاری تأمین مالی تروریسم، از جمله برای گریز از اقدامات ناظر بر مسدود کردن دارایی‌ها؛ و
پ. پنهان کردن و یا مبهم ساختن انحراف پنهانی وجوه تخصیص داده شده به مقاصد مشروع به سوی سازمان‌های تروریستی.

ت. اقدامات پیشگیرانه^۱

توصیه شماره ۹: قوانین ناظر بر رازداری^۲ در مؤسسات مالی کشورها باید اطمینان ایجاد کنند که قوانین داخلی آن‌ها در زمینه رازداری در مؤسسات مالی، مانع از اجرای توصیه‌های گروه ویژه نمی‌شوند.

◀ شناسایی کافی مشتریان^۳ و نگهداری سوابق

توصیه شماره ۱۰: شناسایی کافی مشتریان

مؤسسات مالی باید از نگهداری حساب‌های بی‌نام و حساب‌هایی که جعلی بودن نام صاحب آن‌ها محرز است، منع شوند.
مؤسسات مالی باید ملزم شوند که در موارد زیر نسبت به شناسایی کافی مشتریان اقدام کنند:

(۱) برقراری روابط کاری؛

(۲) انجام معاملات موردی؛

الف. بیش از سقف مقرر (۱۵۰۰۰ دلار یا یورو)، یا

ب. نقل و انتقالات الکترونیکی^۴ مشمول شرایط مندرج در یادداشت

تفسیری توصیه شماره ۱۶؛

-
1. Preventive Measures
 2. Secrecy Laws
 3. Customer Due Diligence (CDD).

۴. برای مطالعه بیشتر در این خصوص نگاه کنید به: «شناسایی کافی و شفافیت در پیامهای پرداخت پوششی مربوط به نقل و انتقالات الکترونیکی برون مرزی وجوه» از انتشارات کمیته نظارت بانکی بال، بانک تسویه بین‌المللی (می ۲۰۰۹)، ترجمه: محمدرضا احمدی و فردوس زارع قاجاری، اسفند ۱۳۹۰، قابل دسترسی در پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نشانی <http://www.cbi.ir>، بخش نظارت بانکی - مبارزه با پولشویی (مترجمین).

(۳) در مواردی که ظن به پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد؛

(۴) زمانی که موسسه مالی نسبت به صحت و یا کفایت اطلاعات اخذ شده قبلی درباره هویت مشتری، تردید داشته باشد.

اصل «لزوم شناسایی کافی مشتریان توسط موسسات مالی» باید در قوانین کشورها درج شود. هر کشوری می‌تواند چگونگی ایجاد الزامات خاص مربوط به شناسایی کافی مشتریان را — در قالب قانون یا ابزارهای اجرایی — مشخص کند.

اقداماتی که باید به منظور شناسایی کافی مشتریان انجام شوند، به شرح زیر هستند:

الف. شناسایی مشتری و احراز هویت وی با استفاده از اطلاعات، مستندات و منابع مستقل و معتبر؛

ب. شناسایی مالک ذینفع^۱ و اتخاذ تدابیر معقول برای احراز هویت مالک ذی‌نفع، به نحوی که موسسه مالی اطمینان یابد مالک ذینفع را می‌شناسد. در مورد اشخاص و ترتیبات حقوقی، شناسایی باید به صورتی باشد که موسسات مالی نسبت به مالکیت و ساختار کنترلی مشتری (شخص حقوقی) آگاهی پیدا کنند؛

پ. شناخت و حسب‌مورد، کسب اطلاعات درباره هدف و ماهیت روابط کاری مورد نظر؛

ت. اجرای مستمر فرایند شناسایی کافی مشتریان در مورد روابط کاری و بررسی دقیق و موشکافانه معاملات انجام شده در طول دوره روابط کاری، تا به این وسیله اطمینان حاصل شود که معاملات مزبور بر اساس شناخت موسسه نسبت به مشتری، کسب و کار و وضعیت ریسک وی از جمله — در صورت لزوم — نسبت به منشأ وجوه مربوط، انجام می‌شوند.

موسسات مالی باید ملزم شوند تا یکایک تدابیر مربوط به شناسایی کافی

1. Beneficial Owner

مشتریان به شرح مندرج در بندهای (الف) تا (ت) فوق را اعمال کنند. لیکن، دامنه چنین تدابیری را باید بر مبنای رویکرد مبتنی بر ریسک، طبق یادداشت‌های تفسیری مربوط به این توصیه و توصیه شماره یک، تعیین کنند.

مؤسسات مالی باید ملزم شوند پیش از برقراری روابط کاری یا در طول دوره روابط کاری و یا در حین انجام معاملات برای مشتریان غیر دائمی، هویت مشتری و مالک ذینفع را احراز کنند. در صورتی که ریسک‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم، به طور موثری کنترل شده باشند و در مواردی که عدم ایجاد وقفه در انجام روال عادی یک فعالیت کاری، ضرورت داشته باشد، کشورها می‌توانند به مؤسسات مالی اجازه دهند که فرایند تایید هویت مشتری را پس از ایجاد رابطه کاری و به محض این که از نظر منطقی انجام آن امکان‌پذیر باشد، تکمیل کنند.

در مواردی که مؤسسات مالی قادر به رعایت الزامات مندرج در بندهای (الف) تا (ت) فوق (مبنی بر اصلاح متناسب دامنه اقدامات بر اساس یک رویکرد ریسک محور) نباشند، باید از افتتاح حساب و آغاز رابطه کاری و انجام معامله خودداری کنند یا رابطه کاری خود را با مشتریان فعلی خاتمه دهند و فرایند گزارش‌دهی معاملات مشکوک را در رابطه با مشتری مورد نظر اجرا کنند.

این گونه الزامات باید در رابطه با همه مشتریان جدید اعمال شوند هر چند که مؤسسات مالی باید مفاد این توصیه را در مورد مشتریان فعلی خود — بر اساس شرایط و ریسک‌های مترتب — اجرا کنند و اعمال فرایند شناسایی دقیق را نسبت به روابط کاری جاری در مقاطع زمانی مقتضی مد نظر قرار دهند.

توصیه شماره ۱۱: نگهداری سوابق

مؤسسات مالی باید ملزم شوند تمام سوابق مورد نیاز مربوط به معاملات اعم از داخلی و بین‌المللی را حداقل به مدت ۵ سال نگهداری کنند تا بتوانند اطلاعات مورد درخواست مقامات ذیصلاح را به فوریت ارائه دهند. این گونه سوابق باید حاوی اطلاعات کافی (از جمله مبالغ و حسب مورد، نوع ارزشهای

مورد استفاده در هر معامله) باشد تا امکان بازسازی هر یک از معاملات فراهم شود به گونه‌ای که در صورت لزوم، مدارک و شواهد لازم برای تعقیب قضایی فعالیت‌های مجرمانه قابل ارائه باشد.

مؤسسات مالی باید ملزم شوند تمام سوابق و مدارک دریافت شده در فرایند شناسایی کافی مشتریان (به عنوان مثال، روگرفت‌ها و یا سوابق اسناد رسمی هویتی از قبیل گذرنامه، کارت شناسایی، گواهینامه رانندگی و یا سایر اسناد مشابه)، پرونده‌های مربوط به حساب‌ها و روابط کاری از جمله نتایج هر گونه تحلیل انجام شده (مانند اعلام‌های به عمل آمده برای احراز پیشینه و هدف معاملات غیر عادی پیچیده و بزرگ) را برای حداقل ۵ سال پس از پایان رابطه کاری یا پس از تاریخ انجام یک معامله موردی، نگهداری کنند. قانون باید مؤسسات مالی را ملزم کند سوابق مربوط به معاملات و اطلاعات اخذ شده در فرایند شناسایی کافی مشتریان را نگهداری کنند. اطلاعات اخذ شده در فرایند شناسایی کافی مشتریان و سوابق معاملات، باید در چارچوب اختیارات متناسب، در اختیار مقامات ذیصلاح داخلی قرار گیرند.

◀ اقدامات و تدابیر تکمیلی در مورد مشتریان و فعالیت‌های خاص

توصیه شماره ۱۲: اشخاص دارای ریسک سیاسی^۱

مؤسسات مالی باید ملزم شوند در رابطه با «اشخاص خارجی دارای ریسک سیاسی»^۲ (اعم از مشتری و مالک ذینفع) – افزون بر تدابیر معمول شناسایی کافی مشتریان – اقدامات زیر را انجام دهند:

الف. اعمال نظام‌های مدیریت ریسک مناسب برای احراز این امر که آیا مشتری یا مالک ذی‌نفع مورد نظر، یک «شخص دارای ریسک سیاسی» است یا خیر؛

1. Politically Exposed Persons (PEPs).

۲. «اشخاص دارای ریسک سیاسی» به افراد دارای مناصب برجسته عمومی مانند رئیس دولت یا حکومت، مقامات ارشد سیاسی، نظامی و قضایی، مقامات ارشد اجرایی در شرکت‌های دولتی و نیز مقامات ارشد احزاب مهم سیاسی گفته می‌شود.

ب. اخذ تاییدیه مدیریت ارشد برای برقراری روابط کاری (یا تداوم رابطه موجود) با این گونه مشتریان؛
پ. اتخاذ تدابیر معقول برای احراز منبع دارایی و وجوه؛ و
ت. انجام پایش مستمر و مضاعف نسبت به روابط کاری با این گونه مشتریان.

مؤسسات مالی باید ملزم شوند تدابیر معقولی را برای احراز این امر اتخاذ کنند که آیا مشتری یا مالک ذینفع مورد نظر، یک شخص داخلی دارای ریسک سیاسی است یا شخصی است که از سوی یک سازمان بین‌المللی مسئولیت مهمی به وی محول شده است. در مواردی که روابط کاری با این گونه اشخاص از ریسک بالایی برخوردار باشد مؤسسات مالی باید ملزم شوند تدابیر مورد اشاره در بند های (ب)، (پ) و (ت) را اجرا کنند.

الزاماتی که در ارتباط با انواع اشخاص دارای ریسک سیاسی مقرر شده است، باید در مورد اعضای خانواده یا بستگان نزدیک این گونه اشخاص نیز اجرا شوند.

توصیه شماره ۱۳: کارگزاری بانکی

مؤسسات مالی باید ملزم شوند در روابط کارگزاری بانکی برون مرزی و سایر روابط مشابه، افزون بر اجرای تدابیر معمول شناسایی کافی مشتریان، اقدامات زیر را انجام دهند:

الف. جمع‌آوری اطلاعات کافی درباره مؤسسه «درخواست‌کننده خدمات کارگزاری»^۱ با هدف شناخت کامل ماهیت کسب و کار و شهرت مؤسسه و نیز کیفیت نظارت بر مؤسسه مذکور بر مبنای اطلاعات موجود در دسترس عموم، از جمله این که آیا آن مؤسسه تاکنون مشمول تحقیقات قضایی یا سایر اقدامات نظارتی در ارتباط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم شده است یا خیر؛

1. Respondent Institution.

ب. ارزیابی اقدامات کنترلی که توسط موسسه درخواست‌کننده خدمات کارگزاری، در زمینه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم انجام می‌شود؛
پ. اخذ تاییدیه مدیریت ارشد قبل از برقراری روابط کارگزاری جدید؛
ت. شناخت دقیق مسئولیت‌های مربوط به هر موسسه؛
ث. در ارتباط با «حساب‌های کارگزاری مورد استفاده مستقیم اشخاص ثالث»، موسسه مالی باید اطمینان یابد، بانک درخواست‌کننده خدمات کارگزاری، تدابیر مربوط به شناسایی کافی مشتریان در مورد آن مشتریانی که دسترسی مستقیم به حساب‌های بانک کارگزار، دارند را اعمال کرده و قادر است در صورت درخواست بانک کارگزار، اطلاعات مربوط اخذ شده در فرآیند شناسایی کافی مشتریان را در اختیار آن بانک قرار دهد.
موسسات مالی باید از ورود به - یا تداوم - یک رابطه کارگزاری بانکی با بانک‌های پوسته‌ای^۲ منع شوند. موسسات مالی باید ملزم به کسب اطمینان از این موضوع شوند که احراز کنند موسسات درخواست‌کننده خدمات کارگزاری، اجازه نمی‌دهند حساب‌هایشان مورد استفاده بانک‌های پوسته‌ای قرار گیرد.^۳

توصیه شماره ۱۴: خدمات مربوط به انتقال وجوه یا ارزش

کشورها باید با اتخاذ تدابیری اطمینان حاصل کنند اشخاص حقیقی یا حقوقی که خدمات مربوط به انتقال پول یا ارزش^۴ را ارائه می‌دهند، دارای مجوز بوده و یا به ثبت رسیده‌اند و نیز مشمول نظام‌های موثر برای پایش و اطمینان بخشی به لحاظ رعایت تدابیر مقرر در توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی هستند. کشورها باید برای شناسایی آن دسته از اشخاص حقیقی و حقوقی که بدون داشتن مجوز

1. Payable-through accounts.

2. Shell Banks.

۳. برای مطالعه بیشتر نگاه کنید به «بانک‌های پوسته‌ای و دفاتر اجاره‌ای» از انتشارات کمیته نظارت بانکی بال، بانک تسویه بین‌المللی (ژانویه ۲۰۰۳) ترجمه عبدالمهدی ارجمندنژاد، اسفند ماه ۱۳۸۹، قابل دسترسی در پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نشانی <http://www.cbi.ir>، بخش نظارت بانکی زیر مجموعه مبارزه با پولشویی (مترجمین).

4. Money or Value Transfer Services (MVTs).

یا ثبت، اقدام به ارائه خدمات مربوط به انتقال پول یا ارزش می‌کنند، تدابیری را اتخاذ کرده و مجازات‌های مناسبی را نسبت به آن‌ها اعمال کنند. همچنین، هر شخص حقیقی یا حقوقی که به عنوان نماینده (یا کارگزار) فعالیت می‌کند، باید دارای مجوز از یک مرجع ذیصلاح بوده و یا نزد چنین مرجعی به ثبت رسیده باشد. ارائه‌کنندگان خدمات مربوط به انتقال پول یا ارزش، باید فهرستی از نمایندگان (یا کارگزاران) خود را در اختیار داشته باشند که برای مراجع ذیصلاح کشورهای محل فعالیت آن‌ها، قابل دسترسی باشد. کشورها باید تدابیری را اتخاذ کنند تا مطمئن شوند ارایه‌کنندگان خدمات مربوط به انتقال پول یا ارزش که از نماینده استفاده می‌کنند، نمایندگان خود را مشمول برنامه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود کرده و آن‌ها را از منظر رعایت این برنامه‌ها، مورد پایش قرار می‌دهند.

توصیه شماره ۱۵: فناوری‌های جدید

کشورها و موسسات مالی باید ریسک‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم که در ارتباط با:

الف. عرضه محصولات جدید و نیز رویه‌های جدید مورد استفاده در مشاغل از جمله سازکارهای جدید برای تحویل کالا؛ و
ب. استفاده از فناوری‌های جدید یا در حال توسعه برای محصولات جدید و محصولات قبلی،

بروز پیدا می‌کنند را مورد شناسایی و ارزیابی قرار دهند. در مورد موسسات مالی، این نوع ارزیابی ریسک باید پیش از عرضه محصولات جدید، اعمال رویه‌های جدید کسب و کار و یا استفاده از فناوری‌های جدید یا در حال توسعه، انجام شود. موسسات مالی باید برای مدیریت و کاهش این گونه ریسک‌ها، تدابیر مناسبی را اتخاذ کنند.

توصیه شماره ۱۶: نقل و انتقالات الکترونیکی وجوه^۱

کشورها باید اطمینان دهند که موسسات مالی، اطلاعات ضروری و دقیق در مورد فرستنده وجوه و اطلاعات ضروری مربوط به ذینفع (دریافت کننده وجوه) را در فرآیند نقل و انتقالات الکترونیکی و پیام‌های مربوط، درج کرده و این اطلاعات — در سراسر زنجیره پرداخت و در فرآیند نقل و انتقال و پیام‌های مرتبط — باقی می‌مانند.

کشورها باید اطمینان حاصل کنند موسسات مالی به منظور کشف آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی که فاقد اطلاعات ضروری مربوط به فرستنده و ذینفع وجوه هستند، تمامی نقل و انتقالات را مورد پایش قرار داده و اقدامات مناسبی به عمل می‌آورند.

کشورها باید اطمینان حاصل کنند که موسسات مالی در حین انجام فرآیند نقل و انتقالات الکترونیکی، طبق تعهدات مقرر در قطعنامه‌های مربوط شورای امنیت سازمان ملل متحد از جمله قطعنامه ۱۲۶۷ (۱۹۹۹) و قطعنامه‌های پیرو آن و نیز قطعنامه ۱۳۷۳ (۲۰۰۱) مرتبط با ممنوعیت و سرکوب تروریسم و تأمین مالی تروریسم، دارایی‌های افراد و موسسات معین را مسدود کرده و باید انجام هرگونه معامله با اشخاص مزبور را ممنوع کنند.

◀ اتکاء به اقدامات اشخاص ثالث اقدامات کنترلی و گروه‌های مالی

توصیه شماره ۱۷: اتکاء به اقدامات اشخاص ثالث

کشورها می‌توانند به موسسات مالی اجازه دهند تا در اجرای مراحل (الف) تا (پ) فرآیند شناسایی کافی مشتریان (مندرج در توصیه شماره ۱۰) و یا برای آشنایی با مشاغل مرتبط — به شرط رعایت ضوابط زیر — به اقدامات اشخاص ثالث تکیه کنند. در این صورت، مسئولیت نهایی در قبال تدابیر مربوط به شناسایی کافی مشتریان بر عهده موسسه مالی تکیه‌کننده به اقدامات شخص ثالث، خواهد بود.

1. Wire Transfers.

ضوابطی که باید رعایت شوند عبارتند از:

الف. موسسه مالی که به اقدامات انجام شده توسط شخص ثالث تکیه می‌کند باید فوراً، اطلاعات لازم مربوط به مراحل (الف) تا (پ) فرایند شناسایی کافی مشتریان مندرج در توصیه شماره ۱۰ را از آن شخص ثالث، دریافت کند. ب. موسسات مالی باید با اتخاذ تدابیر مناسب، مطمئن شوند به محض درخواست و بدون تاخیر، به روگرفت اطلاعات هویتی و سایر اسناد مربوط به الزامات ناظر بر فرایند شناسایی کافی مشتری، دسترسی خواهند داشت. پ. موسسه مالی باید اطمینان یابد که شخص ثالث مورد اتکاء، از نظر رعایت الزامات ناظر بر فرایند شناسایی کافی مشتریان و نگهداری سوابق طبق توصیه‌های ۱۰ و ۱۱ — مشمول مقررات، نظارت یا پایش بوده و برای اجرای الزامات مزبور، تدابیر مناسبی را به اجرا می‌گذارد. ت. برای تصمیم‌گیری در مورد کشور محل استقرار شخص ثالث واجد شرایط، کشورها باید اطلاعات موجود درباره میزان ریسک هر کشور را بررسی کنند.

اگر موسسه مالی به اقدامات یک شخص ثالث تکیه کند که جزئی از همان گروه مالی است و:

(۱) گروه مالی مزبور، الزامات مربوط به شناسایی مشتریان و نگهداری سوابق را طبق توصیه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۲ و برنامه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم منطبق با توصیه شماره ۱۸، اجرا کند؛ و
(۲) اجرای موثر الزامات مربوط به شناسایی مشتریان و نگهداری سوابق و نیز برنامه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در درون گروه، توسط مراجع ذیصلاح نظارت می‌شود؛

در آن صورت، مراجع ذیصلاح مربوط می‌توانند مقرر کنند که موسسه مالی مورد نظر، اقدامات مندرج در بندهای (ب) و (پ) بالا را در برنامه‌های گروه اعمال نمایند. همچنین، مراجع مزبور می‌توانند تصمیم بگیرند در مواردی که ریسک بالای کشور، با اعمال سیاست‌های ضد پولشویی و

تأمین مالی تروریسم توسط گروه مالی به حد کفایت کاهش پیدا کرده باشد، اجرای مفاد بند(ت) فوق به عنوان پیش شرط اتکاء به اقدامات شخص ثالث، الزامی نیست.

توصیه شماره ۱۸: کنترل‌های داخلی و شعب و موسسات تابعه در خارج

موسسات مالی باید ملزم شوند برنامه‌های ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم را اجرا کنند. گروه‌های مالی باید ملزم شوند برنامه‌هایی را در سطح گروه و علیه پولشویی و تأمین مالی تروریسم به اجرا گذارند که در بر دارنده سیاست‌ها و روش‌هایی برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات در درون گروه و برای مقاصد ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشند.

موسسات مالی باید ملزم به کسب اطمینان از این موضوع شوند که شعب خارجی آنها و نیز موسسات تابعه‌ای که سهام عمده آنها را در اختیار دارند، تدابیر ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم را که با الزامات مقرر در کشور متبوع برای اجرای توصیه‌های گروه ویژه مطابقت دارند، در خلال برنامه‌های ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم گروه مالی اعمال کنند.

توصیه شماره ۱۹: کشورهای دارای ریسک بیشتر

موسسات مالی باید ملزم شوند در روابط کاری و معامله با اشخاص حقیقی و حقوقی و موسسات مالی کشورهایایی که توسط گروه ویژه مشخص شده‌اند، تدابیر مربوط به شناسایی کافی مشتریان را به نحو شدیدتری اعمال کنند. تدابیر مذکور، باید موثر و متناسب با ریسک‌های موجود باشند.

در صورت درخواست گروه ویژه، کشورها باید بتوانند اقدامات متقابل متناسبی را به اجرا گذارند. همچنین، کشورها باید بتوانند جدا از هرگونه درخواست گروه ویژه، اقدامات متقابل را به عمل آورند. این گونه اقدامات باید موثر و متناسب با ریسک‌های موجود باشند.

◀ گزارش‌دهی معاملات مشکوک

توصیه شماره ۲۰: گزارش‌دهی معاملات مشکوک

اگر یک موسسه مالی مشکوک شود یا دلایل منطقی برای مشکوک شدن داشته باشد مبنی بر این که وجوه مورد نظر، عواید یک فعالیت مجرمانه و یا مرتبط با تأمین مالی تروریسم است، در آن صورت موسسه مزبور باید بر اساس قانون ملزم شود فوراً مراتب شک خود را به واحد اطلاعات مالی، گزارش دهد.

توصیه شماره ۲۱: ارزیابی اطلاعات مجرمانه و رازداری

مؤسسات مالی، مدیران، کارکنان ارشد و تمامی کارمندان آن‌ها:

الف. اگر موارد مشکوک را با حسن نیت به واحد اطلاعات مالی گزارش کنند — حتی در صورتی که درباره فعالیت مجرمانه منشاء، اطلاع دقیقی نداشته باشند و صرف نظر از وقوع یا عدم وقوع فعالیت غیر قانونی به صورت واقعی — باید طبق قانون از مسئولیت کیفری و مدنی ناشی از نقض هرگونه محدودیت قراردادی یا قانونی، مقرراتی و یا اجرایی ناظر بر افشای اطلاعات معاف باشند.

ب. به موجب قانون، از افشای این امر که «گزارش معاملات مشکوک»^۱ و یا سایر اطلاعات مربوط، برای واحد اطلاعات مالی تهیه و ارسال شده است، منع شوند.

◀ مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین^۲

توصیه شماره ۲۲: مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین: شناسایی کافی مشتریان

الزامات مقرر در توصیه‌های ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۵ و ۱۷ برای شناسایی کافی مشتریان و نگهداری سوابق، در وضعیت‌های زیر نسبت به مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین اعمال می‌شوند:

1. Suspicious Transaction Report (STR).

2. Designated Non-Financial Businesses and Professions (DNFBPs).

الف. قمارخانه‌ها^۱ — هنگامی که مشتریان به تراکنش‌های مالی بیش از سقف مقرر و یا برابر با آن، وارد می‌شوند.

ب. بنگاه‌های معاملات ملکی — هنگامی که وارد تراکنش‌های مرتبط با خرید و فروش املاک و مستغلات برای مشتریان خود می‌شوند.

پ. معامله‌گران فلزات و سنگ‌های گران‌بها — هنگامی که وارد هرگونه تراکنش نقدی برابر با سقف مقرر یا بیش از آن، با یک مشتری می‌شوند.

ت. وکلا، سردفتران و سایر مشاغل حقوقی مستقل و حسابداران — هنگامی که در ارتباط با فعالیت‌های زیر، وارد تراکنش‌هایی برای مشتریان خود شده و یا مقدمات انجام آن‌ها را فراهم می‌کنند:

- خرید و فروش مستغلات؛
- مدیریت وجوه، اوراق بهادار و یا سایر دارایی‌های مشتری؛
- مدیریت حساب‌های بانکی، پس‌انداز و یا اوراق بهادار؛
- سازماندهی مشارکت‌ها برای تاسیس، فعالیت یا مدیریت شرکت‌ها؛
- تاسیس، فعالیت و یا مدیریت اشخاص یا ترتیبات حقوقی و خرید و فروش بنگاه‌های کسب و کار.

ث) ارائه‌دهندگان خدمات شرکتی و تراست^۲ — هنگامی که تراکنش‌هایی را در ارتباط با فعالیت‌های زیر برای مشتریان انجام می‌دهند و یا مقدمات انجام آن‌ها را فراهم می‌کنند:

۱. در بسیاری از کشورها، قمارخانه‌ها از مراکز مهم برای پولشویی و از بزرگترین دغدغه‌های موجود در این زمینه است. لیکن، با توجه به اینکه بر اساس شرع مقدس اسلام و نیز قوانین جمهوری اسلامی ایران، به طور کلی، کسب و کار و هرگونه فعالیت مبتنی بر قمار؛ حرام، غیر قانونی و جرم محسوب می‌شود نکات و مباحث مطرح شده در این متن درباره موضوع قمارخانه‌ها در ارتباط با کشور ما موضوعیت ندارد و تنها برای اطلاع خوانندگان محترم و حفظ یکپارچگی متن آورده شده است (مترجمین).

۲. «تراست» (Trust) یک نهاد حقوقی بسیار متداول در نظام حقوقی کامن لا (Common Law) است و در حقیقت، رابطه‌ای است که به موجب آن شخصی که تراستی (Trustee) یا امین نامیده می‌شود، ملزم به اداره مالی منقول یا غیرمنقول — به نفع اشخاصی (از جمله خود) یا اهدافی که قانوناً مجازند — می‌شود به نوعی که نفع واقعی مال نه به امین که به ذینفع‌ها یا سایر اهداف تراست، می‌رسد. به عبارت دیگر، تراست عبارت از رابطه‌ای است که از این طریق مالک، مالکیت مال خود را به نفع بعضی از اشخاص — که خود نیز ممکن است از آن‌ها باشد — یا برای اهدافی که مورد تأیید قانون باشد نگه می‌دارد. در این صورت، منافع حاصله از مال، به منتفعان یا سایر افراد ذینفع تعلق خواهد گرفت (مترجمین).

- فعالیت به عنوان کارگزار تأسیس^۱ اشخاص حقوقی؛
- فعالیت به عنوان مدیر یا امین مالی و حقوقی^۲ یک شرکت، شریک یا جایگاهی مشابه در ارتباط با سایر اشخاص حقوقی (یا فراهم کردن ترتیبات لازم برای ایفای این نقش توسط شخصی دیگر)؛
- فراهم کردن یک دفترکار، آدرس تجاری یا امکانات و آدرس پستی یا آدرس برای انجام امور اجرایی که به ثبت رسیده باشند، برای یک شرکت، شراکت یا هر نوع شخص یا ترتیبات حقوقی دیگر؛
- فعالیت به عنوان «تراستی» (یا امین) در یک «تراست صریح»^۳ در اجرای نقشی معادل برای شکل دیگری از یک ساختار حقوقی (یا فراهم کردن ترتیبات لازم برای ایفای چنین نقشی توسط شخصی دیگر)؛^۴
- فعالیت به عنوان یک سهامدار منتخب^۵ برای شخصی دیگر (یا فراهم کردن ترتیبات لازم برای ایفای چنین نقشی توسط شخصی دیگر)؛^۶

توصیه شماره ۲۳: مشاغل و حرفه‌های غیرمالی معین: سایر تدابیر و اقدامات

الزامات مقرر در توصیه‌های ۱۸ تا ۲۱، در مورد همه مشاغل و حرفه‌های غیرمالی معین، طبق شرایط زیر اعمال می‌شوند:

الف. وکلاء، سردفتران و سایر مشاغل حقوقی مستقل و حسابداران باید ملزم شوند هنگامی که در رابطه با فعالیت‌های مذکور در بند (ت) توصیه ۲۲، از جانب و یا برای یک مشتری وارد یک تراکنش می‌شوند، معاملات مشکوک را

1. Formation agent.

2. Secretary.

3. Express Trust.

۴. «تراست صریح» یکی از انواع تراست است که به صورت صریح و به طور معمول در قالب یک سند مکتوب ایجاد می‌شود. این تراست برخلاف «تراست ضمنی» است که به موجب قانون ایجاد می‌شود و نتیجه قصد یا تصمیم صریح ایجادکننده آن نیست. به نقل از General Glossary پیوست متن انگلیسی سند توصیه‌های چهارگانه، ص. ۱۱۵.

5. Nominee shareholder.

۶. «سهامدار منتخب» (nominee shareholder) یا «سهامدار اسمی» (nominal stockholder) به شخصی گفته می‌شود که به صورت اسمی یا به صورت ثبت شده از جانب مالک واقعی، مالک و دارنده سهام است.

گزارش دهند. کشورها به شدت ترغیب می‌شوند الزام گزارش دهی را به سایر فعالیت‌های حرفه‌ای حسابداران از جمله حسابرسی تعمیم دهند.

ب. معامله‌گران فلزات و سنگ‌های گران بها باید ملزم شوند هنگامی که وارد هر نوع تراکنش نقدی با یک مشتری می‌شوند که ارزش آن تراکنش برابر و یا بیش از سقف مقرر است، تراکنش‌های مشکوک را گزارش دهند.

پ. تراست‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات شرکتی، باید ملزم شوند هنگامی که از جانب و یا برای یک مشتری وارد معامله‌ای در رابطه با فعالیت‌های مذکور در بند (ث) توصیه شماره ۲۲ می‌شوند، تراکنش‌های مشکوک را گزارش کنند.

ث. شفافیت و مالکیت ذینفعانه^۱ اشخاص و ترتیبات حقوقی

توصیه شماره ۲۴: شفافیت و مالکیت ذینفعانه اشخاص حقوقی

کشورها باید تدابیری اتخاذ کنند تا مانع سوءاستفاده از اشخاص حقوقی برای پولشویی یا تأمین مالی تروریسم شوند. کشورها باید اطمینان حاصل کنند اطلاعات کافی، دقیق و به موقع درباره مالک ذینفع و نیز کنترل اشخاص حقوقی وجود دارد و مقامات ذیصلاح می‌توانند به موقع، این اطلاعات را به دست آورند یا به آن‌ها دسترسی داشته باشند. به ویژه، کشورهایی که در آنجا اشخاص حقوقی می‌توانند سهام بی‌نام منتشر کنند یا این نوع سهام را تضمین کنند یا این که استفاده از سهامداران منتخب یا مدیران منتخب مجاز است، باید تدابیر موثری اتخاذ کنند تا این گونه سهام برای پولشویی یا تأمین مالی تروریسم مورد سوءاستفاده قرار نمی‌گیرد. کشورها باید تدابیری را در نظر بگیرند تا دسترسی و کنترل اطلاعات مربوط به مالک ذینفع توسط مؤسسات مالی و مشاغل و کسب‌وکارهای غیرمالی متعهد به اجرای الزامات مقرر در توصیه‌های ۱۰ و ۲۲، تسهیل شود.

1. Beneficial Ownership.

توصیه شماره ۲۵: شفافیت و مالکیت ذینفعانه در ساختارهای تریبات حقوقی

کشورها باید تدابیری اتخاذ کنند تا از ساختارهای حقوقی برای مقاصد پولشویی یا تأمین مالی تروریسم سوءاستفاده نشود. به ویژه، کشورها باید اطمینان یابند که اطلاعات کافی، دقیق و به موقع درباره «تراست صریح»، از جمله اطلاعاتی در مورد امانت‌گذار، امین و ذینفعان وجود دارد و مقامات ذیصلاح می‌توانند به موقع به آن‌ها دسترسی داشته یا آن‌ها را دریافت کنند. کشورها باید تدابیری را در نظر بگیرند تا دسترسی و کنترل اطلاعات مربوط به مالک ذینفع توسط موسسات مالی مشاغل و حرفه‌های غیرمالی متعهد به اجرای الزامات مقرر در توصیه‌های ۱۰ و ۲۲، تسهیل شود.

ج. اختیارات و مسئولیت‌های مراجع ذیصلاح و سایر تدابیر سازمانی^۱

◀ وضع مقررات و اعمال نظارت

توصیه شماره ۲۶: وضع مقررات و اعمال نظارت بر موسسات مالی

کشورها باید مطمئن شوند که مقررات و نظارت کافی در مورد موسسات مالی اعمال شده و توصیه‌های گروه ویژه به نحو موثری توسط این موسسات اجرا می‌شوند. مقامات ذیصلاح یا ناظران مالی باید با استفاده از تدابیر حقوقی یا نظارتی لازم، مانع از آن شوند که مجرمان و یا وابستگان آن‌ها، صاحب یا مالک ذینفع یک منفعت مهم یا کنترل‌کننده در یک موسسه مالی شوند و یا مدیریت یک موسسه را در اختیار بگیرند. کشورها نباید اجازه تاسیس یا تداوم فعالیت را به بانک‌های پوسته‌ای بدهند.

در مورد موسسات مالی مشمول «اصول محوری»^۲، اقدامات مقرراتی و نظارتی که به عنوان تدابیر احتیاطی اعمال می‌شوند و به موضوعات پولشویی

1. Institutional Measures.

2. Core Principles.

و تأمین مالی تروریسم نیز مرتبط هستند، باید به نحو مشابهی برای مقاصد ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم به اجرا گذاشته شوند.^۱

سایر موسسات مالی نیز باید با در نظر گرفتن ریسک پولشویی یا تأمین مالی تروریسم در بخش فعالیت مربوط، مجوز دریافت کنند یا به ثبت برسند و به حد کفایت نظارت شوند و از منظر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم تحت بازرسی و پایش قرار گیرند. حداقل، در مواردی که موسسات مالی، خدماتی در زمینه انتقال پول یا ارزش و یا تبدیل ارز ارائه می‌دهند، باید دارای مجوز بوده یا به ثبت برسند و نیز مشمول نظام‌های موثر برای پایش و حصول اطمینان از رعایت الزامات ملی ناظر بر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشند.

توصیه شماره ۲۷: اختیارات ناظران

ناظران باید از اختیارات کافی برای نظارت یا پایش و حصول اطمینان از رعایت الزامات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط موسسات مالی از جمله اختیار انجام بازرسی برخوردار باشند. آنها باید اجازه داشته باشند که موسسات مالی را ملزم به تهیه هرگونه اطلاعات مرتبط با پایش بر رعایت الزامات، نموده و در قبال قصور در اجرای آن الزامات نیز مجازات‌هایی را در راستای اجرای توصیه شماره ۳۵ اعمال کنند. ناظران باید از این اختیار برخوردار باشند که در صورت لزوم، مجموعه‌ای از مجازات‌های انضباطی و مالی از جمله لغو، تحدید یا تعلیق مجوز موسسه مالی را اعمال کنند.

۱. در اینجا، عبارت «اصول محوری» (Core Principles)، به اصول مندرج در سه سند اشاره دارد. این اسناد عبارتند از: اصول محوری برای نظارت بانکی موثر (از انتشارات کمیته بال)، اهداف و اصول برای نظارت بر اوراق بهادار (از انتشارات سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار) و اصول نظارتی بیمه (از انتشارات انجمن بین‌المللی ناظران بیمه). سند اول که تحت عنوان اصول ۲۵ گانه برای نظارت بانکی موثر در سال ۱۹۹۷ و نیز اصلاحیه سال ۲۰۰۶ آن توسط کمیته نظارت بانکی بال منتشر شده است، توسط آقای عبدالمهدی ارجمندنژاد ترجمه و در پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نشانی <http://www.cbi.ir>، بخش نظارت بانکی زیر مجموعه مبارزه با پولشویی، قابل دسترسی است (مترجمین).

توصیه شماره ۲۸: وضع مقررات و اعمال نظارت بر مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین

مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین باید مشمول تدابیر مقرراتی و نظارتی زیر باشند: الف. قمارخانه‌ها باید تابع یک نظام مقرراتی و نظارتی جامع باشند تا اطمینان حاصل شود که این اماکن تدابیر لازم ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم را به نحو موثری به اجرا می‌گذارند.^۱ حداقل:

- قمارخانه‌ها باید دارای مجوز باشند؛
- مراجع ذیصلاح باید با اتخاذ تدابیر نظارتی و حقوقی لازم از تملک و یا مالک ذینفع بودن سهم عمده یا تعیین‌کننده، مدیریت و یا اداره قمارخانه توسط مجرمین و یا همدستان آن‌ها ممانعت به عمل آورند.
- مراجع ذیصلاح باید اطمینان ایجاد کنند که قمارخانه‌ها از نظر رعایت الزامات ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم به نحو موثری نظارت می‌شوند.
- ب. کشورها باید اطمینان ایجاد کنند که سایر مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین، تحت نظام‌های کارآمد برای پایش و حصول اطمینان از رعایت الزامات ضد پولشویی و تأمین مالی تروریسم، قرار دارند. این اطمینان بخشی باید بر مبنای میزان حساسیت نسبت به ریسک انجام شود که این امر می‌تواند توسط: (الف) یک ناظر یا (ب) یک نهاد خود انتظام مناسب تحقق پیدا کند، به شرط آن‌که چنین نهادی بتواند تضمین کند اعضای آن، تعهدات خود مبنی بر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را رعایت می‌کنند.

همچنین، ناظر یا نهاد خود انتظام مورد نظر باید: (الف) تدابیر لازم را اتخاذ کنند تا در مورد مناصب و مشاغل حرفه‌ای، از تایید شدن یا دارا شدن یا مالک ذینفع شدن سهم قابل ملاحظه یا کنترل‌کننده یا عهده‌دار شدن پست مدیریتی توسط مجرمین یا وابستگان آن‌ها، به عنوان مثال، از طریق ارزیابی اشخاص بر مبنای تست «صلاحیت و شایستگی»^۲ جلوگیری شود و (ب) در برخورد با موارد عدم رعایت الزامات ناظر بر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

۱. رجوع کنید به توضیحات مندرج در پانویس شماره ۱ صفحه ۳۴.

2. "Fit and Proper" Test

و طبق توصیه شماره ۳۵، مجازات‌هایی موثر، متناسب و بازدارنده اعمال کنند.

◀ واحد عملیاتی و مرجع اعمال قانون

توصیه شماره ۲۹: واحدهای اطلاعات مالی

کشورها باید یک «واحد اطلاعات مالی» تاسیس کنند که به عنوان مرکز ملی برای دریافت و تحلیل:

الف. گزارش‌های مربوط به معاملات مشکوک،

ب. سایر اطلاعات مربوط به پولشویی، جرایم منشأ مربوط و تأمین مالی

تروریسم و نیز انتشار نتایج این تحلیل‌ها،

عمل کند. واحد اطلاعات مالی باید بتواند اطلاعات تکمیلی را از موسسات

ارسال‌کننده گزارش‌ها دریافت کرده و باید به اطلاعات مالی، اداری و اجرایی که برای انجام صحیح وظایف خود به آن‌ها نیاز دارد، دسترسی به موقع داشته باشد.

توصیه شماره ۳۰: مسئولیت‌های مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات

کشورها باید اطمینان دهند که مراجع اعمال قانون، عهده دار مسئولیت انجام تحقیقات درباره پولشویی و تأمین مالی تروریسم در چارچوب سیاست‌های ملی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم هستند. حداقل در تمامی موارد مرتبط با جرایم عمده‌ای که درآمدزا هستند، این‌گونه مراجع باید به هنگام تعقیب موارد پولشویی، جرایم منشأ مربوط و تأمین مالی تروریسم، تحقیقات مالی پیش‌دستانه‌ای را به صورت موازی انجام دهند. این تحقیقات باید شامل مواردی نیز باشند که جرایم منشأ مربوط، خارج از قلمرو آن‌ها به وقوع پیوسته‌اند، نیز باشند. کشورها باید اطمینان دهند که مراجع ذیصلاح؛ عملیات شناسایی، ردیابی و اقدامات اولیه برای مسدود کردن و توقیف دارایی‌هایی که مشمول مصادره هستند یا ممکن است باشند و یا مشکوک به عواید مجرمانه هستند را به فوریت انجام می‌دهند. همچنین در صورت لزوم، کشورها باید از گروه‌های مشترک موقت یا دائمی و متخصص در زمینه انجام تحقیقات مالی یا تحقیقات درباره دارایی‌ها استفاده کنند. کشورها باید اطمینان دهند که در

صورت لزوم، تحقیقات مشترک با همکاری مراجع ذیصلاح سایر کشورها انجام می‌شود.

توصیه شماره ۳۱: اختیارات مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات

مراجع ذیصلاح هنگام انجام تحقیقات درباره پولشویی، جرایم منشأ مربوط و تأمین مالی تروریسم باید بتوانند به تمامی اسناد و اطلاعات مورد نیاز برای انجام آن تحقیقات، رسیدگی‌های قضایی و اقدامات مرتبط، دسترسی پیدا کنند. این دسترسی باید شامل اختیار توسل به اقدامات قهری برای تهیه سوابق موجود نزد موسسات مالی، مشاغل و حرفه‌های غیرمالی و سایر اشخاص، بازرسی اشخاص و اماکن، دریافت اظهارات شهود و توقیف و اخذ قرائن و مدارک باشد. کشورها باید اطمینان دهند مراجع ذیصلاح که تحقیقات قضایی را انجام می‌دهند، قادر به استفاده گسترده وسیعی از فنون مناسب برای انجام تحقیقات درباره پولشویی، جرایم منشأ مرتبط و تأمین مالی تروریسم هستند. این فنون عبارتند از: عملیات مخفیانه، شنود مکاتبات و واریسی مکاتبات، دسترسی به سیستم‌های رایانه‌ای و ارائه محصولات به صورت کنترل شده. افزون بر این، کشورها باید سازکارهای موثر و مناسبی داشته باشند تا بتوانند به موقع متوجه شوند که آیا حساب‌های بانکی، متعلق به اشخاص حقیقی بوده و یا کنترل آن‌ها را در اختیار دارند یا اینکه به اشخاص حقوقی تعلق داشته و یا توسط آن‌ها کنترل می‌شوند. همچنین، کشورها باید از سازکارهایی برخوردار باشند تا اطمینان دهند مراجع ذی صلاح فرایندی دارند که دارایی‌ها را بدون اطلاع قبلی صاحب دارایی، شناسایی می‌کنند. مراجع ذیصلاح به هنگام انجام تحقیقات درباره پولشویی، جرایم منشأ مربوط و تأمین مالی تروریسم باید بتوانند تمامی اطلاعات مرتبطی را که در اختیار واحد اطلاعات مالی قرار دارد، از آن بخواهند.

توصیه شماره ۳۲: حمل کنندگان پول نقد

کشورها باید تدابیر مناسبی را برای کشف انتقالات فیزیکی برون مرزی پول و اسناد قابل معامله بی‌نام از جمله از طریق اظهارنامه و یا سیستم‌های افشا اتخاذ کنند.

کشورها باید اطمینان حاصل کنند مقامات ذیصلاح برای توقیف و یا ایجاد محدودیت در مورد پول و اسناد قابل معامله بی نامی که مشکوک به ارتباط با تأمین مالی تروریسم، پولشویی و یا جرایم منشأ هستند و یا به نادرستی اظهار شده یا افشأ شده‌اند، از اختیارات قانونی لازم برخوردار هستند.

کشورها باید اطمینان حاصل کنند که برای برخورد با اشخاصی که اظهارنامه‌ها یا افشاگری‌های خلاف واقع ارائه می‌دهند مجازات‌های موثر، متناسب و بازدارنده‌ای وجود دارد. همچنین در مواردی که پول و یا اسناد قابل معامله بی نام با تأمین مالی تروریسم، پولشویی یا جرایم منشأ در ارتباط هستند، کشورها باید با اتخاذ تدابیری از جمله تدابیر تقنینی منطبق با توصیه شماره ۴، مصادره این پول‌ها یا اسناد را امکان‌پذیر سازند.

◀ الزامات کلی

توصیه شماره ۳۳: آمار

کشورها باید آمارهای جامعی در خصوص موضوعات مربوط به کارآیی و اثر بخشی نظام‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود تهیه کنند. این آمارها باید دربردارنده گزارشات معاملات مشکوک^۱ دریافتی و منتشره، تحقیقات انجام شده درباره پولشویی و تأمین مالی تروریسم، پیگردهای قضایی به عمل آمده و محکومیت‌های اعمال شده، اموال مسدود شده، توقیف شده و مصادره شده و نیز معاضدت‌های قضایی دوجانبه یا سایر درخواست‌های بین‌المللی برای همکاری باشند.

توصیه شماره ۳۴: راهنمایی و بازخورد

مقامات ذیصلاح، ناظران و نهادهای مقررات‌گذار^۲ باید رهنمودهایی را تدوین و مشورت‌هایی را ارائه کنند تا به این وسیله، موسسات مالی و مشاغل و حرفه‌های غیرمالی معین را در اجرای تدابیر ملی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

1. Suspicious Transaction Report (STR).

2. Self-Regulatory Bodies (SRBs).

و به‌طور اخص، در کشف و گزارش معاملات مشکوک یاری کنند.

◀ مجازات‌ها

توصیه شماره ۳۵: مجازات‌ها

کشورها باید اطمینان یابند که در قوانین آن‌ها، گستره‌ای از مجازات‌های موثر، متناسب و بازدارنده — اعم از کیفری، مدنی و یا اداری — برای برخورد با اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول توصیه ۶ و نیز توصیه‌های ۸ الی ۲۳ که در اجرای الزامات ضد پولشویی و تامین مالی تروریسم قصور می‌ورزند، پیش‌بینی شده است.

چ. همکاری‌های بین‌المللی

توصیه شماره ۳۶: اسناد بین‌المللی

کشورها باید برای پیوستن به کنوانسیون وین (۱۹۸۸)، کنوانسیون پالرمو (۲۰۰۰)، کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه فساد (۲۰۰۳) و کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم (۱۹۹۹) و اجرای کامل آن‌ها، اقدامات فوری انجام دهند. همچنین حسب مورد، کشورها ترغیب می‌شوند، سایر کنوانسیون‌های بین‌المللی مرتبط مانند کنوانسیون شورای اروپا درباره جرایم سایبری (۲۰۰۱)، کنوانسیون کشورهای امریکایی علیه تروریسم (۲۰۰۲) و کنوانسیون شورای اروپا علیه پولشویی، تجسس، توقیف و مصادره عواید حاصل از جرم و تامین مالی تروریسم (۲۰۰۵) را تصویب و اجرا کنند.

توصیه شماره ۳۷: معاضدت قضایی

کشورها باید به سرعت، به صورت سازنده و موثر، در ارتباط با انجام تحقیقات، پیگرد قضایی و دادرسی در خصوص پولشویی، جرایم منشأ مرتبط و تامین مالی تروریسم، گسترده‌ترین سطح ممکن از معاضدت قضایی را اجرا کنند. کشورها باید از مبانی و بسترهای حقوقی کافی برای معاضدت قضایی برخوردار

بوده و نیز حسب مورد؛ دارای معاهدات، ساختارها یا سایر سازکارهای مناسب برای افزایش همکاری‌ها باشند. به‌ویژه، کشورها باید:

الف. معاضدت قضایی را ممنوع نکرده و یا شروط محدود‌کننده غیرمنطقی یا بی‌جهت در این خصوص مقرر نکنند.

ب. اطمینان یابند که از فرآیندهای شفاف و موثری برای اولویت‌بندی و اجرای به موقع درخواست‌های معاضدت قضایی برخوردار هستند. کشورها باید از یک نهاد یا سازکار رسمی دیگر به عنوان مرکزی برای انتقال و اجرای موثر درخواست‌های مربوط به معاضدت قضایی استفاده کنند. به منظور پایش پیشرفت امور در خصوص درخواست‌های واصله، کشورها باید یک سیستم مدیریتی ایجاد کنند.

پ. از اجرای درخواست معاضدت قضایی به صرف این که جرم مورد نظر، در بردارنده مسائل مالی نیز است، امتناع نکنند.

ت. از اجرای درخواست معاضدت قضایی، براساس این دلیل که طبق قانون، موسسات مالی ملزم به رعایت اصول رازداری یا محرمانه بودن اطلاعات هستند، امتناع نکنند.

ث. محرمانه بودن درخواست‌های دریافتی در زمینه معاضدت قضایی و اطلاعات مندرج در آن‌ها را طبق اصول بنیادین قوانین داخلی خود رعایت کنند تا سلامت روند تحقیقات یا اعلام‌های به‌عمل‌آمده، حفظ شود. چنانچه کشور طرف درخواست، قادر به رعایت الزامات ناظر بر محرمانه بودن نباشد، باید به فوریت کشور درخواست‌کننده را از این امر مطلع کند.

در صورتی که معاضدت قضایی در بردارنده اقدامات قهرآمیز نباشد، کشورها باید صرف‌نظر از فقدان شرط مجرمیت دوگانه، معاضدت قضایی را انجام دهند. کشورها باید اقداماتی را که انجام آن‌ها برای ارائه گستره وسیعی از معاضدت قضایی ضروری است، به اجرا درآورند.

در مواردی که مجرمیت دوگانه، شرط معاضدت قضایی است، اگر هر دو کشور طرف معاضدت قضایی، عمل مرتبط با جرم مورد نظر را جرم‌انگاری کرده باشند، شرط مذکور تحقق یافته تلقی می‌شود و این موضوع که آیا هر دو

کشور جرم مورد نظر را در دسته مشابهی از جرایم قرار داده‌اند یا اینکه از عنوان واحدی برای جرم مورد نظر استفاده کرده‌اند یا خیر؛ مورد توجه قرار نمی‌گیرد. کشورها باید اطمینان دهند از میان اختیارات و شیوه‌های مذکور در توصیه شماره ۳۱ و سایر اختیارات و شیوه‌هایی که مقامات ذیصلاح از آن‌ها برخوردارند، اختیارات زیر به مقامات ذیربط نیز داده شود تا بر اساس آن بتوانند به درخواست‌های معاضدت قضایی و — در صورت مطابقت با قوانین داخلی — به درخواست‌های مستقیم مراجع یا ضابطان قضایی خارجی از هم‌تایان داخلی خود، پاسخ دهند:

الف. اختیارات و روش‌هایی که به تهیه، جستجو و ضبط اطلاعات، مستندات و یا قرائن (از جمله سوابق مالی)، موسسات مالی یا سایر اشخاص و نیز به ثبت اظهارات شهود مربوط می‌شود؛ و
ب. گستره وسیعی از سایر اختیارات و شیوه‌های تحقیقاتی.

به منظور اجتناب از تعارض صلاحیت‌ها برای رسیدگی به جرایم — در مواردی که متهمان در بیش از یک کشور تحت پیگرد قرار دارند — و برای اجرای عدالت، باید سازکارهایی برای تعیین مناسب‌ترین حوزه رسیدگی قضایی، در نظر گرفته شوند.

کشورها هنگام دریافت درخواست معاضدت قضایی، باید حداکثر تلاش خود را انجام دهند تا اطلاعات حقوقی و شرح مآوقع مربوط را به طور کامل به کشورهای درخواست‌کننده ارائه کنند. این امر سبب می‌شود کشورها بتوانند درخواست‌های دریافتی را — به ویژه در مواقع اضطراری — به موقع و به طور موثر پاسخ بدهند. همچنین، کشورها باید در خواست‌های خود را با استفاده از سریع‌ترین ابزارهای ارتباطی، ارسال کنند. کشورها باید پیش از ارسال درخواست خود، نسبت به الزامات و تشریفات قانونی لازم برای دریافت معاضدت قضایی آگاهی پیدا کنند.

مراجع مسئول معاضدت‌های قضایی باید از منابع مالی، انسانی و فنی کافی برخوردار باشند. کشورها باید فرآیندهایی را تدوین کنند تا از طریق آن‌ها مطمئن شوند کارکنان این گونه مراجع از بالاترین سطوح استانداردهای حرفه‌ای

از جمله استانداردهای مربوط به رازداری و نیز از سلامت اخلاقی و تخصص متناسب، برخوردار باشند.

توصیه شماره ۳۸: معاضدت قضایی: توقیف و مصادره

کشورها باید اطمینان دهند که از توانایی لازم برای اقدام فوری در پاسخ به درخواست‌های ارائه شده از سوی کشورهای خارجی مبنی بر شناسایی، مسدود کردن، توقیف و مصادره اموال تطهیر شده از طریق پولشویی، عواید حاصل از پولشویی، جرایم منشأ و تأمین مالی تروریسم، امکانات مورد استفاده یا به قصد استفاده برای ارتکاب این گونه جرایم و یا اموال دارای ماهیت مشابه برخوردار هستند. این توانایی باید قدرت پاسخگویی به درخواست‌های به عمل آمده بر مبنای مصادره بدون محکومیت کیفری و اقدامات موقت مرتبط را شامل شود، مگر آنکه این امر با اصول بنیادین قوانین داخلی آنها در تضاد باشد. همچنین، کشورها باید از سازکارهای موثری برای اداره اینگونه اموال، امکانات یا اموال دارای ماهیت مشابه و نیز از ترتیبات لازم برای هماهنگ کردن آیین‌های مربوط به توقیف و مصادره برخوردار باشند به گونه‌ای که موضوع تسهیم دارایی‌های مصادره‌ای را نیز شامل شوند.

توصیه شماره ۳۹: استرداد

کشورها باید به صورت سازنده و به نحو موثری درخواست‌های استرداد مرتبط با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را بدون هیچ تأخیر غیرموجهی اجابت کنند. همچنین کشورها باید تمامی اقدامات ممکن را به عمل آورند تا اطمینان یابند بهشت امنی برای افراد متهم به تأمین مالی تروریسم، اقدامات تروریستی یا سازمان‌های تروریستی نیستند. به طور اخص، کشورها باید:

- الف. اطمینان یابند که در قوانین کشورشان، پولشویی و تأمین مالی تروریسم از جرایم قابل استرداد به شمار می‌آیند؛
- ب. اطمینان یابند که برای اجرای به موقع درخواست استرداد و در صورت لزوم بر اساس اولویت‌بندی، از فرآیندهای شفاف و موثری برخوردارند؛

پ. برای اجرای درخواست استرداد، شروط محدودکننده غیرمعقول یا غیرموجه اعمال نمی‌کنند؛
ت. اطمینان یابند که از یک چارچوب قانونی در زمینه استرداد برخوردارند.

هر کشوری باید تبعه خود را یا مسترد کند و یا اگر صرفاً به دلیل مسئله تابعیت چنین نکند، آن کشور باید بنا به درخواست کشور خواهان استرداد، پرونده مورد نظر را بدون تأخیر غیرموجه و به قصد رسیدگی قضایی به جرایم مطروحه در درخواست استرداد، به مقامات ذیصلاح خود ارجاع دهد. مقامات ذیصلاح باید به مانند سایر جرایم جدی و طبق قوانین داخلی، به جرایم موضوع استرداد رسیدگی و اقدام به صدور رای کنند. کشورهای ذیربط باید بویژه در زمینه ابعاد مرتبط با فرآیند دادرسی و ارائه ادله، با یکدیگر همکاری داشته باشند تا از موثر بودن این گونه رسیدگی‌های قضایی، اطمینان حاصل کنند.

در مواردی که استرداد، مستلزم وجود شرط مجرمیت دوگانه^۱ باشد، لازم است برای احراز الزام مذکور، این موضوع نادیده گرفته شود که آیا هر دو کشور (طرفین استرداد) جرم مورد نظر را در یک دسته از جرایم و یا تحت عناوین یکسان طبقه‌بندی می‌کنند، به شرط آنکه هر دو کشور عمل مبتنی بر جرم مزبور را جرم تلقی کنند.

کشورها باید مطابق با اصول بنیادین قوانین داخلی خود، سازکارهای ساده‌ای برای استرداد داشته باشند از جمله اینکه اجازه دهند درخواست‌های بازداشت موقت به‌طور مستقیم برای مقامات ذیصلاح ارسال گردد، استرداد اشخاص صرفاً بر اساس دستور یا حکم قضایی انجام پذیرد و یا سازکار ساده‌ای برای استرداد فردی که فرآیندهای رسمی استرداد را نادیده می‌گیرد در نظر داشته باشد. منابع مالی، انسانی و فنی کافی باید در اختیار مراجع مسئول استرداد قرار داده شود. کشورها باید فرآیندهایی داشته باشند تا اطمینان یابند کارکنان چنین مراجعی از سطح بالایی از استانداردهای تخصصی از جمله

1. Dual Criminality

استانداردهای مربوط به محرمانه بودن برخوردار بوده و واجد درجه بالایی از سلامت اخلاقی و مهارت‌های مناسب هستند.

توصیه شماره ۴۰: سایر اشکال همکاری بین‌المللی

کشورها باید اطمینان دهند که مقامات ذیصلاح آن‌ها می‌توانند به سرعت، به صورت سازنده و به نحوی موثر، گسترده‌ترین سطح همکاری بین‌المللی را در زمینه مبارزه با پولشویی، جرایم منشأ مرتبط و تأمین مالی تروریسم به عمل آورند. کشورها باید هم به صورت خودجوش و هم بنا به درخواست سایر کشورها، همکاری‌های بین‌المللی داشته و از یک مبنای قانونی برای چنین همکاری‌هایی برخوردار باشند. کشورها باید مراجع ذیصلاح خود را مجاز کنند از موثرترین ابزارها برای همکاری استفاده کنند. چنانچه، یک مرجع ذیصلاح به توافقنامه‌ها یا ترتیبات دوجانبه یا چند جانبه نظیر یادداشت تفاهم نیاز داشته باشد، این توافقات و ترتیبات، باید به موقع و با بیشترین تعداد از هم‌تایان خارجی، مذاکره شده و به امضا برسند.

مراجع ذیصلاح باید از مجاری و سازکارهای شفاف برای انتقال و اجابت موثر درخواست اطلاعات یا سایر کمک‌ها استفاده کنند. این مراجع باید از فرایندهای شفاف و موثری برای اولویت بندی و اجابت به موقع درخواست‌ها و نیز برای حفاظت از اطلاعات دریافتی برخوردار باشند.

استانداردهای بین‌المللی
**مبارزه با
پولشویی
و تامین مالی
تروریسم**

ترجمه و تألیف:

فردوس زارع قاجاری

علی قائم‌مقامی

زیر نظر: عبدالمهدی ارجمندنژاد

توصیه های ویژه ۹ گانه

علاوه بر ۴۰ توصیه یادشده FATF، ۹ توصیه دیگر را با عنوان توصیه های ویژه برای کشورهای پولشویی برخوردار نیستند با این قانون در این کشورها به اجرا درنیامده، متذکر شده است که به شرح ذیل است:

توصیه ویژه ۱ - تصویب و اجرای مصوبات سازمان ملل، هر کشوری باید به سرعت گام های محکمی را برای تصویب و اجرای کنوانسیون ۱۹۹۹ سازمان ملل در مقابله با نقل و انتقال پول توسط گروه های تروریستی بردارد. همچنین کلیه کشورها باید تصمیمات سازمان، ملل درخصوص جلوگیری و توقیف فعالیت های تروریستی را به مرحله اجرا درآوردند.

توصیه ویژه ۲ - مجازات نقل و انتقال پول توسط گروه های تروریستی و پولشویی مرتبط با آن: همه کشورها باید مجازات های سنگینی برای جابه جایی پول به نفع گروه های تروریستی وضع کنند. همچنین این قانون شکنی باید به منزله یکی از روش های پولشویی تلقی شود.

توصیه ویژه ۳ - مصادره و ضبط دارایی های تروریست ها: همه کشورها باید در جهت ضبط دارایی گروه های تروریستی و سازمان هایی که به این گروه ها کمک می کنند، بدون هیچ وقفه ای اقدام کنند. همچنین در راستای اجرای این بند، باید همکاری کامل بین قوای مقننه به عنوان قدرت قانون گذار نهادهای اجرایی در جهت ضبط و مصادره دارایی گروه های مزبور برقرار شود.

توصیه ویژه ۴ - گزارش دهی نقل و انتقال های مشکوک و مرتبط با فعالیت های تروریستی: موسسات مالی یا سایر شخصیت های حقوقی که موظف به اجرای قوانین ضد پولشویی هستند، موظفند هرگونه ارتباط مالی و نقل و انتقال پول با گروه های تروریستی را بی درنگ به مراجع ذی صلاح گزارش دهند.

توصیه ویژه ۵ - همکاری بین المللی: کلیه کشورها باید با سایر کشورها براساس پیمان ها و قراردادهای فیما بین، در زمینه طراحی و اجرای مکانیزم ها کمک های قانونی یا تبادل اطلاعات همکاری کنند. این همکاری باید در بالاترین سطح در زمینه اطلاعات تروریستی و تحقیقات قضایی باشد.

همچنین کلیه کشورها باید اطمینان حاصل کنند که پناهگاهی امن برای تروریست‌ها و فعالیت‌های تروریستی فراهم نکنند و زمینه‌های تبادل مجرمین را مهیا کنند.

توصیه ویژه ۶ - کنترل نقل و انتقال وجوه: کلیه کشورها باید زمینه‌های کنترل نقل و انتقال پول از سوی اشخاص، بنگاه‌ها و شرکت‌هایی که به صورت رسمی یا غیررسمی در زمینه جابه‌جایی پول اقدام می‌کنند، فراهم سازند.

این کنترل‌ها باید در زمینه وجود مجوز یا ثبت این اشخاص باشد و شامل موسسات پولی و غیرپولی می‌شود. همچنین مجازات فعالیت‌های غیرمجاز در این زمینه باید شامل مجازات‌های قانونی و تحریم‌های متناسب باشد.

توصیه ویژه ۷ - نقل و انتقال الکترونیک: همه کشورها باید در مورد کلیه موسسات مالی، اطلاعات لازم شامل نام، آدرس و شماره حساب فرستندگان و گیرندگان وجوه نقد را کنترل کنند.

توصیه ویژه ۸ - نهادهای غیرانتفاعی: کلیه کشورها باید کفایت قوانین و مقررات حاکم بر اشخاص حقوقی که از آنها در جهت سوءاستفاده برای مقاصد تروریستی استفاده شده است را کنترل کنند.

از جمله این موسسات، نهادهای غیرانتفاعی هستند که در این زمینه آسیب‌پذیرند و کشورها باید اطمینان حاصل کنند که سازمان‌های تروریستی که در قالب مشروع فعالیت می‌کنند در قالب قانونی از این موسسات در جهت نقل و انتقال پول استفاده نکنند.

توصیه ویژه ۹ - جابه‌جا کنندگان پول: کشورها باید زمینه تشخیص و جلوگیری از نقل و انتقال وجوه از طریق مرزها و به صورت فیزیکی را فراهم سازند. این کنترل باید از طریق تفویض اختیار لازم به مراجع ذی‌صلاح برای مهار کردن ابزار نقل و انتقال فیزیکی وجوه یا اعلام اطلاعات نادرست باشد.

همچنین قوانین موضوعه باید به نحو شایسته‌ای طراحی شود تا از قدرت بازدارندگی لازم برخوردار باشد. این قوانین در

شرایط جابه‌جایی‌های وجوه به نفع گروه‌های تروریستی باید با توصیه شماره ۳ ارائه شده از سوی FATF سازگار باشد و امکان ضبط و مصادره وجوه را ایجاد کند.

برای تطبیق توصیه شماره ۹ با سایر توصیه‌ها، FATF توصیه ۱۹ و تفسیر این توصیه را برای سازگاری با سایر توصیه‌ها حذف کرد. توصیه اصلاح شده ۱۹ به شرح زیر است: کلیه کشورها باید کلیه بانک‌ها و نهادهای واسطه‌گری مالی را موظف کنند نقل و انتقال وجوه نقد بالاتر از یک میزان مشخص را با استفاده از یک پایگاه داده‌ها به مراجع ذی‌صلاح در شرایط مشکوک بودن به فعالیت‌های تروریستی گزارش دهند.